

«MOTTAKERNAVN»

«ADRESSE»

«POSTNR» «POSTSTED»

«KONTAKT»

Saksbehandler, innvalgstelefon

Merethe Kleiven, 61266083

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon med Eidskog kommune og GIVAS IKS gjeldene Magnor og Skotterud renseanlegg og avløpsnett.

Kontrollnummer: 2021.343.I.SFIN

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Hanne Rolsdorph (daglig leder GIVAS IKS)

Fra Statsforvalteren i Innlandet:

Merethe Kleiven

Andre deltagere fra virksomheten:

Ole Christian Hovestad (fagansvarlig vei Eidskog kommune)

Andre deltagere fra Statsforvalteren i Innlandet:

Linn Rueslåtten

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjonen 09.09.2021 med Eidskog kommune og GIVAS IKS gjeldene Magnor og Skotterud renseanlegg og ledningsnett, samt overordnet styring og planlegging av avløpssystem i kommunen. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Innlandet avdekket 3 avvik og ga 1 anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

- Renseanleggene overholder ikke rensekrav gitt i utslippstillatelsen
- 100 % overskridelser av rensekrav rapporteres ikke til Statsforvalteren
- Rapportering til staten er ikke i henhold til utslippstillatelsen

Anmerkninger:

- Resipientovervåkingen er mangelfull

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 5 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

E-postadresse:

sfinpost@statsforvalteren.no

Sikker melding:

www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:

Postboks 987

2604 Lillehammer

Besøksadresse:

Gudbrandsdalsvegen 186,

Lillehammer

Parkgata 36, Hamar

Telefon: 61 26 60 00

www.statsforvalteren.no/in

Org.nr. 974 761 645

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

11.10.2021	Merethe Kleiven	Tore Pedersen
dato	kontrollør	avdelingsdirektør

Statsforvalteren i Innlandet

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: GIVAS IKS AVD AVLØP	
Organisasjonsnr.: 989352385	Eies av: 989016245
Bransjenr. (NACE-kode): 37.000 - Oppsamling og behandling av avløpsvann	

Kontrollert enhet

Navn: Magnor renseanlegg og Skotterud renseanlegg	Anleggsnr.: 3416.0016.01
Kommune: Eidskog	Fylke: Innlandet
Anleggsaktivitet: Avløpsnett og -rensing	
Tillatelse gitt: 12. desember 2016	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes, samt den overordnede styringen og planleggingen av avløpssystemene i kommunen. Inspeksjonen inngår i Statsforvalterens tilsynsaksjon for avløpssystem som er en nasjonal tilsynsaksjon i 2021 initiert av Miljødirektoratet.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Utslipp til vann
- Prosess og renseutstyr
- Overordnet planlegging og styring

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Eidskog kommune og GIVAS IKS plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken må det innen **1. desember 2021** sendes en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvikene er rettet eller en plan for hvordan de skal rettes. Vi ber om at det også sendes inn en kort redegjørelse for hvordan anmerkningen er vurdert, og hvordan den vil bli fulgt opp.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 1. juli 2021. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Eidskog kommune bli ilagt et gebyr på kr 33 800,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 1 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Innlandet. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Innlandet (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Renseanleggene overholder ikke rensekrav gitt i utslippstillatelsen

Avvik fra:

Tillatelse etter forurensningsloven (2016.0927.T) av 12.12.2016 pkt. 2.4.

Kommentarer:

Utslippstillatelsens pkt. 2.4 stiller følgende rensekrav til Magnor og Skotterud renseanlegg:

Renseanlegg	Kontrollparameter				
	P _{tot}		KOF _{CR}		P _{tot}
	mg/l	Rensegrad %	mg/l	Rensegrad %	tonn/år
Magnor	0,5	95	-	70	0,05
Skotterud	0,5	95	-	70	0,07

Rensekravene for P_{tot} ble ikke overholdt ved verken Magnor eller Skotterud renseanlegg i 2020. Dette har vært et tilbakevendende problem ved begge renseanleggene de siste årene. Overskridelsene av rensekrav i 2020 beskrives i mer detalj i neste avsnitt.

Ved Magnor renseanlegg var renseseffekten for P_{tot} < 95 % for 11 av 12 enkeltanalyser, 8 prøver oversteg også konsentrasjonskravet for fosfor (0,5 mg/L), hvorav 3 prøver oversteg konsentrasjonskravet med mer enn 100 %. Den totale utslippsmengden av fosfor i 2020 var 0,108 tonn/år, og overskrider dermed grenseverdien på 0,05 tonn/år.

Ved Skotterud renseanlegg var renseseffekten for fosfor < 95 % for 8 av 12 prøvene, 4 av 12 prøver oversteg også konsentrasjonskravet på 0,5 mg/l, hvorav 2 prøver oversteg med mer enn 100 %. Den totale utslippsmengden av fosfor i 2020 var 0,133 tonn/år, og overskrider dermed grenseverdien på 0,05 tonn/år.

Avvik 2

100 % overskridelser av rensekrav rapporteres ikke til Statsforvalteren

Avvik fra:

Tillatelse etter forurensningsloven (2016.0927.T) av 12.12.2016, pkt. 2.4.

Kommentarer:

I utslippstillatelsens pkt. 2.4 står det «Den ansvarlige foravløpsanleggene plikter snarest å varsle Fylkesmannen dersom utslippet er overskredet med 100 % eller mer av det rensekravet tilsier». I den årlige egenkontrollrapporteringen som virksomheten gjør i Altinn, framgår det at det ved Magnor og Skotterud renseanlegg i 2020 var henholdsvis tre og to prøver som oversteg konsentrasjonskravet for fosfor med mer enn 100 %. Statsforvalteren kan ikke se å ha mottatt varsel om dette i løpet av 2020.

Avvik 3

Rapportering til staten er ikke i henhold til utslippstillatelsen.

Avvik fra:

Forskrift om begrensning av forurensing (forurensingsforskriften) § 11-5 og 14-15, samt tillatelse etter forurensningsloven (2016.0927.T) av 12.12.2016, pkt. 12.1 og 12.2.

Kommentarer:

Virksomheten skal i henhold til utslippstillatelsens pkt. 12.1 og 12.2, samt forurensningsforskriftens §§ 11-5 og 14-15, årlig rapportere avløpsdata og opplysninger om avløpssystemet til staten. Statsforvalteren får årlig egenkontrollrapport via Altinn, samt en årsrapport fra driftsassistansen i Hedmark. I all hovedsak rapporteres det i henhold til krav, men det finnes noen punkter som eksempelvis ledningsnettets virkningsgrad som ikke er rapportert. Vi oppfordrer derfor virksomheten til å gå gjennom tillatelsens pkt. 12 og sikre at de punktene som skal rapporteres blir inkludert ved neste årlige rapportering.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Resipientovervåkingen er mangelfull.

Kommentarer:

GIVAS IKS har i henhold til utslippstillatelsens pkt. 7.1 og 7.2 krav om resipientovervåking. Vi har forståelse for at formuleringen av pkt. 7.1 i tillatelsen kan tolkes dit hen at Kongsvinger renseanlegg ikke faller inn under dette kravet. Eidskog kommune er en del av vannområdets overvåkningsarbeid og dekker derfor delvis kravet om resipientovervåkingen i henhold til vannforskriften. Statsforvalteren anser likevel at GIVAS IKS bør forbedre sin etterlevelse av pkt. 7 i tillatelsen.

8. Andre forhold

Renseanleggene på Magnor og Skotterud må på sikt oppgraderes for å kunne overholde sekundærrensekravet i forurensingsforskriftens § 14-6. I tillegg har renseanleggene også store problemer med å overholde rensekravene for P_{tot} . Det planlegges derfor et nytt renseanlegg på Magnor som vil behandle avløpsvannet for både Magnor og Skotterud. På sikt skal også ett av kommunens kapittel 13 anlegg legges ned og avløpet føres til det nye renseanlegget på Magnor. Dette innebærer at virksomheten må søke Statsforvalteren om en ny utslippstillatelse for anlegget. Eksisterende utslippstillatelse for Magnor og Skotterud renseanlegg er en del av en felles tillatelse for alle renseanleggene som er underlagt GIVAS IKS. Vi anser ikke dette hensiktsmessig og mener, i tråd med føringer fra miljødirektoratet, at det bør gis én tillatelse per tettbebyggelse (definert i NS-9426) eller kommune. Dette vil innebære at GIVAS IKS vil få flere tillatelser der hver av disse regulerer kapittel 14 renseanlegg og ledningsnett innen en gitt kommune.

I forbindelse med drøfting av egenkontrollrapportering ble det fra GIVAS IKS sin side foreslått at Statsforvalteren og kommunene/IKS'ene tok en felles gjennomgang av hvordan årsrapporteringen i Altinn skal utføres. Hvilke tall som skal rapporteres, og hvordan disse tallene blir presentert for

Statsforvalteren. Dette ville antagelig bidratt til å forbedre og kvalitetssikre dataene som rapporteres.

GIVAS IKS ønsker også et oppklarende skriv angående dette med annullering av enkeltanalyser.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Statsforvalteren

Mottakerliste:

Eidskog kommune	Pb 94	2230 Skotterud
GIVAS IKS avd. avløp	Otervegen 9	2211 Kongsvinger